

Birsalmafejú múlttalan sötétség.
A ráncok futónövényként benőtték.
Leng a szélben az üres koponya.
Menni akarna, nem tudja, hova.
Körülötte a szakszerű dadák
mosogatják a semmi démonát.

Ilyen holnapot nem érsz semmiképpen.
Csak tőled függ a mégis vagy a mégsem.
Más nem kell, csak egyetlen pillanat,
és hogyha nemet mondasz, megszakad.

Gergely Ágnes

A FOLIGNÓI SOKSZÖG

Folignói Angelica (1248–1309) egykor elkényeztetett fiatalasszony, amikor mindenkiét elveszíti, belép Szent Ferenc harmadrendjébe. Látomásait gyóntatójának, Rajnald testvérnek beszéli el.

(Schütz Antal: A SZENTEK ÉLETE. Pantheon, 1932)

Látomás a látomásról: merrefelé világít Angelica kolostori lámpása, árokba, országútra, fölfelé?

Késő éjjel. A kolostor körül
elszórt üvegcsék, pipereholmik.
Kileng a lámpás. Messze kinn az úton
a sírrablók lábnyoma porzik.
A vaskilincset valaki lenyomta.
Csak az angyalok és a szentek
férhetnek át a kulcslyukon.
A kalmárok is erre mentek,
most egy árokban ülnek valahol,

hátuk lapos, mint sáska háta
 ugrás előtt. Mit ér a kalmár
 áru nélkül? Aki bejárta
 a fél világot, Kínát, Indiát, Arábiát,
 beszélt a szászokkal, sakkozott
 a frankokkal – rablók nyelvén
 nem ért. Kinek világol ott
 a kolostorkapu fölött a lámpás?
 De dönthet-e a lámpából?
 Foligno csipkegalléros leánya,
 Angelica, mivel a látomás felér
 a reménységgel, a ferences rendbe tért,
 és elragadtatottan látta, hogy a
 kulcs körül lassan áradnak
 befelé a lények, szétoszolva
 a pöttöm cellamélyben. Társtalan
 nem lesz többé, aki ide szegődik.
 Megszünteti a határokat,
 az égít és a földit,
 a glóriás, a tagolatlan létezés.
 Talán kinn, ők is angyalok és szentek,
 a sírrablók. S akkor majd megáldják
 a vándor kalmárokat, akik erre mentek,
 akik az úton végig erre mentek,
 s most egy árokban ülnek valahol,
 hátuk lapos, mint sáska háta
 ugrás előtt. De semmi nesz. Szél araszol,
 és tücskök hangja az árokparton,
 s a kolostor körül elszórt üvegcsék,
 pipereholmik a lengő fényben, s benn
 a sokszögű hajnalok, a hosszú esték –
 de ha egyetlen bűn is elég az
 elkárhozáshoz, az üdvözülésre
 egyetlen jótett is elegendő! S a házfalon
 hetvenegy irgalom sugárzik! És ha mégsem,
 hát ott a mentség, hogy Isten elrejtette
 szemünk elől az ellentéteket
 s az ellentétek egységét! Hol a határ,
 honnan tudom? És ha a lámpás tévedett?!
 A utakon a szél bejárta a szétaposott
 árkokat, a szilánkokat, a nyomokat. Angelica
 a földre térdelt. Bármi történt, legyen áldás
 a nyomorultakon. Egy fráter tolla percegett.
 Odafönn opálkönyveket sírt a lámpás.

1997. augusztus 2–27.